

Juho Lindeman / ELTEL Networks Oy
juho.a.lindeman@eltelnetworks.com

Viite: Lausuntopyyntö 1.2.2022

Asia: Maakaapelointi Herralan alueella Hollolassa

ELTEL Networks Oy on laatinut Kymenlaakson Sähköverkko Oy:lle maakaapelointisuunnitelman Hollolan alueelle. Hankkeen tarkoituksena on korvata sähköverkon vanhoja ilmajohtoja maahan kaivettavilla kaapeleilla ja näihin liittyvillä puistomuuntamoilla ja jakokaapeilla. Lausuntopyyntö koskee hankkeen ensimmäistä osaa Herralan alueella. Kaapelin reitti alkaa Riihimäentieltä ja loppuu Hirvisuontielle.

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiakohdan hankkeesta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Asiakohdan suunnittelualueelta ei ole saatavilla ajantasaista muinaisjäännöstietoa. Viimeksi se on ollut maastoinventoinnin kohdealueena vuonna 2004 Hollolan kunnan arkeologisen täydennysinventoinnin yhteydessä (*A. Bilund 2004: Hollola. täydennysinventointi*). Alueen muinaisjäännöstiedot tulisi ehdottomasti päivittää.

Suunnittelualueella, osin maakaapeliliinjalla ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaksi muinaisjäännöskohdetta, Hahmajärven historiallisen ajan kylätontin läntinen osa (mj-rekisterin tunnus *Hahmajärvi* 1000023992) ja Näsäkän historiallinen kylätontti (mj-rekisterin tunnus *Näsäkkä* 1000024034): suunnittelukartat 7 (Maattolantien alue) ja 8 (Hirvisuontien eteläpuolella). Varhaisin maakirjamerkintä Hahmajärven kylästä on vuodelta 1539 ja Näsäkästä vuodelta 1543. Kohteiden paikannus ja rajausta perustuvat kartta-analyysiin ja ovat siten suuntaa antavia (*E. Tikkala, E. Sorvali ja P. Taipale, 2012: Päijät-Hämeen maakuntakaava. Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi*). Suunnitelmakartalla 8 Hirvisuontien ja Mattilantien risteyksessä sijaitsevalta uudelta muuntamolalta lounaaseen lähtevä, kevytrakenteisen tien viereen sijoittuva kaapeliliinja on osin Näsäkän historiallisella kylätontilla. On myös mahdollista, että tällä alueella on säilynyt jäänteitä kylätonttiin kuuluneista rakenteista ja/tai sitä varhaisemmasta ihmisen toiminnasta (Päijät-Hämeen alueelta on viime vuosien aikana löytynyt historiallisten kylätonttien yhteydestä lähes poikkeuksetta viitteitä myös rautakaudesta). Koska kyseessä on mahdollinen muinaisjäännös, museo edellyttää, että ko. alueella maakaapeliin kaivuutöihin liitetään arkeologinen valvonta.

Arkeologisen valvonnan voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Mikäli valvonnassa tulee vastaan selviä merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, on valvojan arkeologin otettava yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon, joka tekee päätöksen siitä, vaaditaanko laajempaa arkeologista tutkimusta vai riittääkö

kaapeliojan kaivuun yhteydessä tehtävä dokumentointi ja arkeologinen tutkimus. Valvonnan on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset kenttätöön, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta valvonnasta on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualueelle (kartta 3) sijoittuu paikallisesti arvokas Heinäsuon pysäkin ja koulun alueen kulttuuriympäristö (Hollolan rakennetun kulttuuriympäristön selvitys 2006). Puistomuuntamoiden ympäristöön tulee maisemallisista syistä jättää puustoa tai pensaita. Sijoitusta avoimelle peltoaukealle tulee yleisesti ottaen välttää.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
tutkija, arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Reetta Nousiainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hollolan kunta, Hämeen ELY-keskus